

S Z E M L E

A 80 ÉVES BEOGRADI NÉPSZÍNHÁZ

Öszre lesz 80 éve, hogy megalakult a beográdi Népszínház. A színház dolgozói ezt az évfordulót olyan időben ünneplik, amikor ez az intézmény már nemcsak elnevezésében népi, hanem célkitűzésében is. A beográdi Népszínház ma már valóban a dolgozó nép, a szocializmusért harcoló tömegek új szocialista kultúrát építő intézményévé vált.

Az évforduló nem mindennapi jelentőségének megfelelő lesz az ünnepség programja is. November 12-én a szerb színmű irodalom legkiválóbb alkotásai Gyura Jaksics, Jovan Szerija Popovics, Koszta Trifkovic és Braniszláv Nusics örökértékű művei kerülnek előadásra a színház legjobb művészeinek tolmácsolásában. Az évforduló alkalmával a Népszínház emlékkönyvet ad ki és kis múzeumot nyit.

A beográdi Népszínház multját nagy művészi erőfeszítések jellemzik. 1869 előtt Beográdnak nem volt állandó színháza. A munka első időszakában a lelkes együttes előtt komoly feladat állt: a közönség megnyerésével biztosítania kellett a színház állandóságát. Helyes műsorpolitikával és a legkiválóbb művészek mozgósításával ez sikerült is. 1869-ben a Népszínház hazai szerzők művein kívül már klasszikus külföldi írók: Shakespeare, Molière, Gogoly és Goldoni műveit is bemutatta. A bemutatók akkor még igen alacsony művészi színvonalon mozogtak, de alkalmat nyújtottak a színház fejlődésére és arra, hogy egyes kiváló színészek kiemelkedhessenek.

A mult század végén operával is kísérletezett a Népszínház, de ekkor még sikertelenül. Később sikerült operett-előadásokat rendezni. Az opera komoly megszervezésére csak az első

világháborút követő években került sor. A balett 1922-ben indult.

A két világháború közötti időszakban a komoly kritikusok benyomása az volt, hogy a színház egyetlen célja, hogy biztosítsa anyagi egyensúlyát s így főleg olyan színműveket mutatott be, amelyek biztos anyagi bevételt jelentettek. Ennek következtében szerepeltek a színház műsorán az üres, eszmeiség nélküli és frivol művek, amelyek csak a közönség szórakoztatását szolgálták.

A felszabadulás után teljesen megváltozott a Népszínház arculata. A nézőteret új közönség töltötte meg, a dolgozó nép, amely értékelni és szeretni tudja az igazi színművészetet. A műsor is megtisztult a selejtes daraboktól és helyükbe a hazai és külföldi színműirodalom igazi értékei kerültek.

A Népszínház tagjai ma már nemcsak a színház falai között dolgoznak. Kijárnak a gyárakba, üzemekbe és körzetekbe, felkeresik a dolgozók munkahelyeit, ahol a szocializmus épül. Így nagy és fontos hivatást teljesítenek az új népi színjátzás terjesztésében szocialista kultúránk kialakításában. A beográdi Népszínház művészi együttesét akkor érte a legnagyobb elismerés, amikor a szövetségi kormány mellett működő tudományos és kulturális bizottság a színház több művészt önfeláldozó munkájáért magas kitüntetésben részesítette.

A SZLOVÁK KÖZELETI, POLITIKAI ÉS KULTÚRMUNKÁSOK ALLAS- FOGLALÁSA A PRÁGAI RÁDIO- RÁGALOMHADJÁRATÁVAL SZEMBEN

A vajdasági szlovák közéleti, politikai és kultúrmunkások Bácski-Petrovácon 1949. május 15-én közös értekezletet tartottak. Az értekezleten